

Únor • Luty 2026

Časopis Slezské církve evangelické a. v. • Ročník LXXIX

PŘÍTEL

PRZYJACIEL

Učednictví a uctívání

Jsme jen žebráci?
Ústřední body luterské bohoslužby
Význam hudby pro modlitbu a uctívání

2026

rok pastorační
a uctívání

Štěpánské setkání

Český Těšín, 26. 12. 2025

Co najdete v tomto čísle

Když se uctíváný a uctívající stanou jedním. <i>Vladislav Volný</i>	4
Jsmen jen žebráci? <i>Zbyšek Kaleta</i>	5
Ozvěna Lutherova učení v české reformaci. <i>Stanislav Piętak</i>	6
Ústřední body luterské bohoslužby... <i>Jan Wacławek</i>	7
Nabożeństwo ewangelickie - czym jest i jak wygląda?.....	9
Význam hudby pro modlitbu a uctívání Boha. <i>Jiří Chodura</i>	11
Zacumuj w bezpiecznej przystani. <i>Irena Krzyżanek</i>	12
Následuji Krista skrze to, že jej chválím. <i>Michaela Klus</i>	12
Jak žít evangelium v rodině. <i>Zuzana Chodurová</i>	13
Ekumenický týden modliteb. <i>Janusz Kożusznik</i>	14, 15
Światowy Indeks Prześladowań	16
Každý dílek je důležitý. <i>Hana Martýnková</i>	17
S Biblií na každý den a Heslo měsíce. <i>Vilém Szlauer</i>	17, 18
Štěpánské setkání	2
Celocírkevní modlitební setkání.....	19
Konference pro pracovníky s dětmi	20

Foto: Martin Kotajny

Únor • Luty 2026

Cena jednotlivého čísla: 52 Kč
Roční předplatné: 564 Kč

Vedoucí redaktor

Mgr. Janusz Kożusznik

Zástupce redaktora

Mgr. Vlastimil Ciesar

Redakční rada

Mgr. Vladislav Volný, Th.D.
Milan Zielina, DiS.

Jazyková korektura

Mgr. Pavlína Volná
Mgr. Janusz Kożusznik

Grafická úprava a sazba

Ing. Jindřich Novák

Vydavatel

Slezská církev evangelická a. v.
Vychází každý měsíc

Adresa redakce a administrace

Redakce Přítel – Przyjaciela
Na Nivách 7, 737 01 Český Těšín
e-mail: pritel@sceav.cz
www.sceav.cz

Když se uctíváný a uctívající stanou jedním

Téma učednictví navazuje na oblast povolání do služby, kterému jsme se v naší církvi věnovali loni. Povolání vede k učednictví. Není bez zajímavosti, že v sekulárních (necírkevních) kruzích se v posledních letech také stále více skloňují slova růst, zrání, integrita, celistvost. Zdálo by se, že učednictví by s tím mohlo do jisté míry korelovat.

Při hlubším ohledání terénu ovšem najdeme mezi seberozvojem a následováním Ježíše rozdíly. Některé docela zásadní. Uvedu několik příkladů: V necírkevním prostředí se člověk zaměřuje na rozvoj svých dovedností. Křesťan se zaměřuje na prohloubení vztahu s Bohem. Necírkevní člověk chce zaujmout své okolí. Ježíšova učedníka zaujal jeho Mistr. Sociální síť usilují o to, aby uživatelé rozšiřovali svůj dosah a stupňovali vliv. Ježíš také posílá učedníky do celého světa, ovšem nejde mu pouze o šíři, ale také o hloubku. O tu v první řadě.

V západní společnosti se lidské já stalo svatou půdou, nejvyšší autoritou. Bůh byl z nebe přemístěn do lidského ega. To nyní určuje, co má smysl a co je dobré. Kdybych chtěl být zcela přesný, otázku: *Co je dobré?* nahradila otázka: *Co je zdravé?* Individuální volba, která se týká konzumace potravin, životního stylu nebo praktikované víry je chápána jako nedotknutelná. Můžete být, čím chcete. Ale to, co nesmíte, je zpochybňovat, zda je život-

ní styl někoho jiného přiměřený, zdravý či zakotvený v realitě. Tyto otázky hraničí s rouháním.

Nyní přesuňme naši pozornost k dalšímu slovu. Je jím **autenticita**. Slyšíme hesla jako: *Buď věrný svým pocitům. Naslouchej svým touhám. Dej průchod svému nejpravdivějšímu já.* Já neexistuje tiše, nepozorovaně. Já vyžaduje publikum, uznání a potvrzení. Sociální síť toto publikum poskytují. Uznání je kyslík, který já potřebuje dýchat, aby přežilo. Když se já pokouší být svým vlastním základem, pokouší se o něco, k čemu nebylo stvořeno. Já, které ze sebe činí boha, nakonec zakusí bídu své vlastní božskosti. Břemeno je příliš těžké. Chrám je příliš těsný. Ten, kdo se klaní, i ten, komu se klaní, jsou totožní – a tato totožnost vyčerpává.

Jak vlastně křesťanská antropologie rozumí lidskému egu? V první řadě tvrdí, že já neučinilo samo sebe. Bylo stvořeno. Svou identitu přijalo zvnějšku: od Boha, od společenství, z povolání k lásce a službě. *Ty jsi můj milovaný/milovaná. Je ti odpuštěno. Jsi povolán/povolána.* Tato slova, která k nám zní z Písma, nám poskytují to, co si sami dát nemůžeme: pevný základ, hodnotu, která nezávisí na výkonu, identitu, která je přijímána, nikoli namáhavě vyprodukovaná. V křesťanském pojetí spočívá lidská důstojnost v nesení Božího obrazu. Kojenec, člověk s hlubokým kognitivním postižením nebo umírající, ti všichni mají důstojnost, protože důstojnost není výkonem já, nýbrž darem přicházejícím zvenčí.

Žijeme v době, v níž získává stále více dominantní vliv „terapeutická kultura“. Možná jste zaznamenali, že se do každodenního jazyka přestěhovala slova z terapeutického prostředí, např. hranice, trauma, toxické prostředí.

Terapeut může být člověku nápomocný v porozumění tomu, co se odehrává v jeho nitru. Pomůže pojmenovat bolest, rozuzlit životní příběh, zpracovat místa, která způsobila kolaps. Když někdo zápasí s traumatem, úzkostí, depresí nebo s dlouhodobými patolo-

gickými vzorci, které sám nedokáže rozplést, je licencovaný terapeut Božím darem.

Mentor nebo kouč pomáhá lidem růst v oblasti, v níž jim chybí zkušenost. Pomáhá stanovovat cíle, budovat návyky a kráčet jasněji kupředu. Poskytuje praktické vedení a učí přijímat zodpovědnost za vlastní rozhodnutí.

Terapeut může pomoci uzdravit se. Mentor může pomoci vyrůst. Terapie a psychiatrie jsou dobré a potřebné. Avšak ve chvíli, kdy lidé začnou nahlížet veškerý život výhradně skrze terapeutickou optiku, stává se tento přístup spíše škodlivým než užitečným. Od chvíle, kdy lidé začali používat umělou inteligenci jako provizorní náhražku terapeuta, se vše ještě více zkomplikovalo. Díky umělé inteligenci se člověku dostává pouze simulované empatie. Poněkud se opomenulo, že skutečná péče o duševní zdraví potřebuje lidský kontext a profesní odpovědnost. A to nehovořím o časovém rámci. Terapie je pomalý proces, vystavěný na důvěře, jemném rozlišování, péči a trpělivosti. Dosažení pokroku trvá velmi dlouho.

Církev není vůči tomuto jevu imunní. Stále častěji jsou očekávání lidí vůči církvi a jejím představitelům posuzována prizmatem psychického zdraví a osobní pohody. Avšak církev nemůže lidem poskytovat to, k čemu jsou určeny terapie a psychiatrie. Ačkoli má být místem uzdravení a lásky pro ty, kdo trpí duševním onemocněním, není to jejím prvořadým cílem.

Pastor se nesnaží ty, kteří jsou mu svěření, přimět k tomu, aby se cítili lépe nebo dosáhli více. Pastor doprovází ty, kteří se vydali na cestu následování Krista neboli učednictví. Pastýř vede. Pastýř varuje. Pastýř chrání. Pastýř krmí stádo Božím slovem, i když to jde proti proudu kultury. Pastýř miluje lidi natolik, že jim řekne pravdu.

Církev je místem odpočinku. Nikoli pouze ve smyslu zanechání práce, nýbrž ve smyslu zanechání sebe-tvorby. Člověk víry si je vědom, že se nemusí držet pohromadě vlastní silou. Je Bohem přijat, poznán, pojmenován. Může odložit strašlivou svobodu sebe-tvoření a přijmout lehčí břemeno stvořenosti. Smí padnout do náruče, která jej čeká a objevit, že celou dobu byl nesen. Teprve lidské já, které se odváží po apoštolu Pavlovi zopakovat „*nepatřím sám sobě*“, nalezne odpočinek, které si nikdy nedokáže dát samo.

Vladislav Volný
senior

Jsmen jen žebráci?

Jak vnímáme Luthera 480 let od jeho úmrtí

Letos v únoru uplyne čtyři sta osmdesát let od smrti reformátora Martina Luthera. Snad by byl na místě nekrolog.

My jsme umírání ze svých životů poněkud vytěsnili, v Lutherově době však zabírání se posledními věcmi nebylo ničím neobvyklým. V mnoha písních i modlitbách tehdy věřící prosili o „dobrou smrt“. Smrt, kdy člověk smířený s Bohem i lidmi odchází poznenáhlu na věčnost.

K práci doktora teologie a univerzitního učitele patřilo obepisování rodičům studentů, kteří předčasně zemřeli. Byť ono „předčasně“ musíme dát do uvozovek. Podle všeho lidé tehdy, lépe než teď, chápali, že každý odchod z časnosti na věčnost provází Boží neměnná a svrchovaná vůle. Ze 4211 dopisů zachovaných a publikovaných ve výmaršském vydání Lutherových spisů lze vyčíst upřímný zájem o členy komunity, studenty, rodiče, případně jejich poručníky. Lutherův pastorační zájem z textu zřetelně vystupuje, když se snažil předat útěchu pozůstalým. Také cyklicky se objevující nebezpečí morové rány vyžadovalo pastorační reakce. Pro nás dnes nepředstavitelné, ale i „obyčejná“ horečka provázející virózu se snadno stala důvodem, že řady studentů prořídly.

Pastorační zájem je vidět ve spisku, v němž Luther reaguje na nemoc kurfiřta Friedricha. Zabírá se otázkou nemoci v obecnější rovině a nabízí biblické povzbuzení. Předkládá křesťanům *Čtrnáctero útěch pro ty, kdo pracují a jsou obtíženi*. Přináší naději lidem, kteří procházejí těžkým obdobím. Luther zde nahrazuje čtrnáct katolických svatých, tak-

zvaných pomocníků v nouzi, útěchou z Písma.

Lidé z doby Lutherovy si ještě byli vědomi, že umírání a smrt je umění, jemuž se člověk musí naučit. Je příznačné, že „sada“ osmi kázání *Invocavit* z roku 1522, která je reakcí na obrazoborecké běsnění ve Wittenbergu a jež reformátor pronáší po návratu z hradu Wartburg, začíná právě připomínkou lidské konečnosti: *„Nás všechny si vyžádala smrt a nikdo nemůže zemřít za někoho jiného. Každý však musí být připraven a vyzbrojen k zápasu proti smrti a ďáblu. Můžeme druhému člověku křičet do ucha, utěšovat ho, nabádat k trpělivosti, k boji, k zápasu, ale nemůžeme zápasit ani bojovat místo něj. Každý si musí hledět své vlastní pevnosti a sám bojovat s nepřáteli, smrtí a ďáblem, a sám se jim postavit tváří v tvář. V ten okamžik já nebudu s vámi ani vy se mnou.“*

Evangelické odcházení se takto obejde bez asistence kněze, bez posledního pomazání, bez modliteb ke svatým, bez růžence, posvěcených předmětů, bez pohledu na relikvie.

Luther se musel mnohokrát zabývat také vlastní konečností. Leccos nám napoví korespondence s jeho milovanou manželkou. Dovedu si představit, že mnohé Lutherovy vtipy na toto téma jeho ženě Katce nepřipadaly vůbec vtipné.

Jak vypadaly poslední reformátorovy dny? Luther zemřel na cestě, která měla pastorační cíl: usmířit pohádané příbuzné šlechtice. Mezi Wittenbergem, z kterého vyjel, a Eislebenem, kam mířil, udržoval s manželkou a přáteli čilou korespondenci. Takto víme o jeho posledních dnech vlastně všechno, hodinu po hodině.

Reformátor odjížděl na cestu s velkými bolestmi způsobenými močovými kameny, vtipkoval, že snad bude ukamenován jako Štěpán. Ale záhy se mu ulevilo. Údajně za to mohlo právě nepohodlí oné cesty. Putování kočárem po rozeklaných cestách napomohlo uvolnění močových cest. Své manželce napsal: *„Když se vrátím do Eislebenu, ulehnu do rakve a dám červům jednoho řádně tlustého doktora.“* Nejsem si jist, zda měla Katka radost, když ji s vtipem líčil dobrodružství, jaká ho cestou potkala. Pomineme-li bolesti způsobené močovými kameny, sdílel s ní příhodu, jak byl málem *podruhé pokřtěn anabaptistkou – řekou Saale*, v níž se téměř utopili. Popisoval také požár před svým pokojem v hostinci, kde pobývali, a velikost kamene (údajně velikosti polštáře), který se uvolnil ze stropu pokoje a jen zázrakem nikoho nezranil. Toto všechno barvitě líčí a zároveň svou ženu nabádá, aby si nedělala starosti. *„Mám obavy, že pokud se nepřestaneš strachovat, země nás pohltí a padnou na nás všechny živý.“*

Luthera pastorační cesta byla úspěšná. Mansfeldská hrabata dospěla ke smíru, který byl podepsán 17. února 1546. Luther následujícího dne brzy ráno umírá. S nadsázkou lze říct, že každá dobrá pastorec bolí. Luther nepadl ve válce jako jeho odpůrce Ulrich Zwingli, ale v zápase o usmíření mezi příbuznými. Tedy právě na bojišti pastorec.

Rázem se stává heslem, vlajkou, symbolem a válka o ideologické ovládnutí posledních dnů jeho života se rozhoří naplno. Lutheráni popisují jeho zbožný odchod z časnosti na věčnost a římská ideologové neblahý konec nenáviděného kacíře. Boje o poslední minuty reformátora přenechme ideologům.

Ale co nějaký odkaz? Vždyť Luther nikdy nenapsal žádnou teologickou sumu, shrnutí svého učení.

Posledními zapsanými slovy Luthera je poznámka na kousku papíru: *„Wir sind Better, hoc est verum“* (jsme žebráci, to je pravda). První část sdělení je německy, druhá latinsky. Snad šlo o pouhý zlovyk načmárat všechno, co člověka napadne, na jakýkoli nepopsaný ústřížek. Ať už těm slovům Luther připisoval jakoukoli váhu, vidím v nich jádro teologie kříže: Pán Bůh nás povolává a používá, dokonce ale jdeme k Bohu s prázdnými rukama. Všechno ostatní je milost. Milost kříže, odpuštění a věčného života. *Jsmen jen omilostnění žebráci*. To je krásný a osvobozující fakt.

*Zbyšek Kaleta
diakon*

Ozvěna Lutherova učení v české reformaci

Evangelium v poselství a životě středověké církve se ocitlo pod stále vršícím se nánosem dogmat a pověřené lidové zbožnosti. Život křesťanů bez Písma svatého se odkláníl od zásad prvotní církve. Pán Bůh si po předchůdcích reformace použil Martina Luthera a jeho spolupracovníky k zásadní obnově církve. Jeho výzva našla vděčné posluchače ve většině evropských zemí. A co u nás? Zaujala světová reformace své místo také v českém kulturním dědictví? Zcela určitě. Autor článku veden tímto přesvědčením věnoval prezidentu Václavu Klausovi při jeho znovuvvedení do úřadu *Knihu svornosti* (tj. vyznavačské spisy augsburské církve) s poznámkou, že Písmem svatým podle tohoto vyznání byl vychován a hlásil se k němu také František Palacký, zvaný „otec vlasti“.

K Augsburgskému vyznání z roku 1530 se do roku 1620 hlásila většina obyvatel Moravy. V Čechách to byli především Němci. Z Čechů byli k Augsburgskému vyznání nejpřístupnější novoutrakvisté i Jednota bratrská, což se projevilo při vydání konfese Jednoty (1535), a stejně tak České konfese (1575). Wittenberská akademie ji označila za „*sumu Augsburgského vyznání*“ a Rudolf II. ve svém Majestátu z roku 1609 zaručoval svobodu „*obecní konfesi České, kterouž někteří Augšpurskou jmenují*“.

Univerzita ve Wittenbergu přitahovala stále více domácích i zahraničních studentů. Jedním z prvních byl Matouš Aurogallus z Chomutova, který tam byl veden od roku 1515, spolupracoval s Lutherem a později vyučoval hebrejštinu. Stoupenci mistra Jana Husa pozorně sledovali reformátorovo vystoupení od samého počátku a na zprávu o jeho obhajobě evangelia před odpůrcem reformace Johannem Eckem v roce 1519 v Lipsku již v den ukončení této disputace týnský farář Jan Poduška píše Lutherovi: „*Martine, milý bratře v Pánu! Dostaly se mi do rukou mnohé tvoje spisy, z nichž můžeme tě zcela poznati, že neostýcháš se svobodně kázati učení Kristovo a jeho apoštolů. ...statně stíhej falešné proroky! Jest v Čechách přemnoho věrných a milých Bohu, kteří dnem i nocí modlitbami tě podpírají. Zachovejž tě, Martine můj, Kristus, za jehož zákon před lidmi se nesty-*

díš, u veliké nebezpečí se vydávaje. Avšak těš se, pravda tě vysvobodí!“ Zrovna tak Luther byl vstřícný k Čechům, označil se za husitu a při spálení papežské buly 10. 12. 1520 Husa nazval svatým.

V roce 1521 byl na panstvích kolem Lokte na Sokolovsku zaveden první evangelický církevní řád v Čechách. Zasloužil se o to Šebastián Šlik. Jeho příbuzný Štěpán Šlik v roce 1516 založil město Jáchymov, které se díky těžbě stříbra za 17 let stalo po Praze největším městem v Čechách. Wittenberské podání evangelia bylo vetkáno do života města na všech úrovních, zvláště v systémové pomoci chudým a školství. Jáchymovský tolar byl přijat za standardní stříbrnou minci Německa 16. století a jeho pojmenování dosud přetrvává v moderním dolaru. Zakladatelé Jáchymova měli úzké rodinné vazby na Wittenberg a jeho čelné představitele reformačního hnutí. Štěpánův bratranec Kryštof Šlik byl v letech 1520-1521 rektorem Wittenberské univerzity.

V roce 1537 byla v Jáchymově dokončena stavba prvního chrámu v Evropě, který postavili evangelíci a. v. Působili v něm vynikající Boží služebníci, kantor Nikolaus Herman a farář Johannes Mathesius. Hermanova dvoudílná sbírka písní

Martin Filadelf Zámorský (†1592), český luterský kazatel a spisovatel. Výřez z rytiny v dráždanském vydání jeho „*Postýlly Ewangelistské*“.

Lucas Cranach starší: Martin Luther, 1528

vyšla do konce 16. století přinejmenším v 50 vydáních. Mathesiova kázání a jeho zbožnost byly považovány za vzor pro více generací kazatelů. Oba mocně zdůrazňovali společné chválení Pána Boha v rodinách, čtení Písma svatého i kázání a křesťanskou výchovu dětí.

V takovém prostředí vyrůstal statečný svědek evangelia a mučedník Kristovy církve – hrabě Jáchym Ondřej Šlik (nar. 1569 Ostrov). Byl jako první z 27 obžalovaných popraven 21. června 1621 v Praze. Komenský o něm píše, že *vynikal znamenitými ctnostmi a Pán Bůh ho velmi obdaroval. Nádherně se v něm snoubila panská statečná mysl s pozoruhodnou pokorou a skvěle schopnosti ve všech oblastech s velikou zbožností*. Když ho jezuité ještě i na popravišti napomínali, aby se obrátil k papežství, jednomu z nich opáčil: „*Dej mi už pokoj*.“ Pak se pomodlil: „*Slunce spravedlnosti, Kriste, dej, abych skrze temnotu smrti vstoupil do tvého věčného světa*.“

Taktéž Jan Jesenius, luterán, původem z Uher, lékař známý v mnoha zemích, rektor pražské univerzity, byl brutálně zavražděn a zohaven pro víru. Když mu uřízli jazyk a byl stát, hlavu odložili k vyvěšení v koši spolu s dalšími na Mostecké věži, tělo rozčtvrtili a pověsili na čtyřech kulech u městských bran. Ač vše, co ho čeká, věděl předem, přesto zůstal věren evangeliu a před mučednickou smrtí vyznal víru, že *šeredná poprava nijak nezábrání budoucímu vzkříšení*.

Z galerie moravských osobností augsburského vyznání vzpomeňme alespoň čtyři. Starojičinský farář Jakub Kunvaldský (1528 Kunín – kolem 1578 Starý Ji-

čin) sestavil tři kancionály – *Písně chval Božských* (1572 Olomouc), *Nešpor český* (1576 tamtéž) a *Písně na některé historie Starého i Nového zákona* (1577 tamtéž). Tři vydání během pěti let svědčí o zájmu a počtu uživatelů těchto kancionálů.

V písňové tvorbě pokračoval Tobiáš Závorka Lipenský (1553 Lipník – 1612 Doubravka u Bystřice nad Pernštejnem). Vydal *Písně chval Božských* (1602 Praha, 1606 a 1620) s 1200 písněmi a antifonami, což byl nejrozsáhlejší tištěný zpěvník předbělohorské doby, a agendu *Pravidlo služebností církevních* (1607). Jako farář působil v Dřevohosticích, ve Slavkově u Brna, v Olši na Tišnovsku, v Bystřici pod Hostýnem a od roku 1597 do své smrti v Doubravku, kde jako děkan (senior) organizoval církev v brněnském kraji. Založil také tiskárnu ve Velkých Němčicích u Židlochovic, ve které jeho syn Václav vydával luterské katechismy, modlitby, kancionály, agendy a jiné.

Na Jakuba Kunvaldského a Tobiáše Závorku navázal Jiří Třanovský (1592 Těšín – 1637 Liptovský sv. Mikuláš), který v letech 1613 až 1625 také působil na Moravě (Holešov, Valašské Meziříčí). Přeložil a vydal *Konfessí Augšpurskou* (1620 Olomouc), napsal a vydal sbírku chvalozpěvů *Odarum sacrarum sive hymnorum* (1628 Břeh), sbírku modliteb *Phiala odoramentorum* (1635 Levoča) a nejvíce vydávaný český kancionál *Cithara sanctorum* (1636 Levoča). Třanovský stejně jako jeho předchůdci pevně stál na biblickém učení. Svým dílem dalekosáhle ovlivnil vývoj české, polské a zvláště slovenské evangelické církve až do naší současnosti.

Martin Filadelf Zámorský (1550 Zámorsk u Vysokého Mýta – 1592 Opava) patřil k nejvýznamnějším českým luterským kazatelům 16. století. Studoval ve Wittenbergu, působil na několika místech Novojičínska a od roku 1584 až do smrti v Opavě. Kázal velmi působivě a napsal rozsáhlou sbírku kázání o 1274 stranách *Postilu evangelickou*. Začtème se do ní:

Rozkaz Krista Pána se vztahuje na to, aby se co nejspíš děti vstúpily do společenství svaté církve skrze koupel druhého narození a obnovení Ducha svatého. Také se tudy znovu rodily, zejména v knihy života věčného zapisovaly, Ducha svatého nabývaly, pod korouhev vítěznou Pánu Kristu přilnuly a vlastními jmény církvi Boží, jak zemské, tak nebeské, v známost se uvozovaly a z dábelkých úkladů vytrhovaly.

Ach, což ještě dím? Majíce velmi mnozí nad rysa ostroviďa oči bystřejší k věcem pozemským, k duchovním pak nad krta jsou slepější!

Nic není bídnejšího, než pro peníz, groš neb nějakou částku světského jmění na Boha zapomínati a jej tupiti.

V některých moravských kostelích zůstaly ještě po luteránech zvony. Ve Velkých Losinách ve farním kostele na čepci zvonu z roku 1603 je nápis: „*Svolávám ke kázání a k Slovu Božímu, které je hlášáno zde a na mnoha místech všude na světě, všem lidem, kteří chtějí být spaseni.*“

Olomoucký orloj vyzváněl melodii Lutherovy písně až do roku 1579, kdy na protest biskupa Pavlovského správce orloje Daniel Sandberger musel nastavit jinou skladbu. V čem mohla být tato píseň provokativní? Její poselství zní: „Zachovej nás při svém Slovu a dej k němu

víru živou ty sám, Ježíši, Pane náš, kterýžto mdlobu nás všech znáš.“

Naše vyznání není v českém prostředí něčím novým. Osvědčilo se a zaslouží čestné místo. Díky Pánu církve, Ježíši Kristu, že v dějinách naší země zůstaly nejen zřetelné otisky doteků mocného Božího slova, ale také živí svědkové, které Duch svatý vede a vyzbrojuje k ochraně lidí mocí evangelia a k oslavení Spasitele. On – Ježíš Kristus – ve své moci a lásce byl, je a bude stále tentýž. Patříš k jeho učedníkům? Stále platí jeho výzva: „*Žeň je velická, ale dělníků málo.*“ Svěř mu svůj život a přidej se k nim!

Stanislav Piętak
emeritní biskup

Ústřední body luterské bohoslužby a její význam pro následování Krista a učednictví

Když čtu 84. Žalm, v němž autor opěvuje chvíle strávené v Božím příbytku, kladu si otázku: Čím to bylo dáno? Na mysl mi tanou dvě odpovědi. Buď žalmista byl tak zbožný, že jen samá účast v chrámu jej naplňovala neskonale vděčností a láskou k Bohu za všechny jeho projevy milosti a dobrodiní, anebo dění v chrámu, jakési bohoslužebné shromáždění, bylo tak úžasné a úchvatné, že jej naprosto dojímal. Samozřejmě, obě skutečnosti mohly být skloubeny spolu: jak osobní zbožnost, tak nádherná bohoslužba. Možná to znáte z osobní zkušenosti, když jste odcházeli z bohoslužby plni radosti, nadšení a vděčnosti za to, co jste právě prožili,

když vám Bůh mocně promlouval skrze zvěstované Boží slovo, svátosti, písně a modlitby.

Může tomu však být i opačně. Už jste někdy odcházeli z bohoslužby zklamáni, s pocitem, že to byl pro vás ztracený čas? Možná tak tomu bylo proto, že jste se na bohoslužbu nedostatečně připravili, neotevřeli své srdce Bohu a vnitřně nijak neprožívali svou zbožnost. Ale možná chyba nebyla ve vás, nýbrž ve špatné přípravě a průběhu samotné bohoslužby.

Historicky k různě nesprávně pochopeným a prováděným bohoslužbám docházelo nejen ve středověku, ale i po Lutherově reformě v samotné evangelické církvi, ať už v době tzv. ortodoxie, v níž

snaha o zachování pravého biblického učení při vymezování se vůči jiným konfesím vedla k dlouhým, těžce srozumitelným a nezáživým kázáním, nebo v době racionalismu, kdy všechno bylo posuzováno rozumem, který začal rozhodovat o tom, čemu v Bibli věřit mám, a čemu nikoliv. Na některých místech v zahraničí se tehdy celých bohoslužeb účastnily jen ženy s dětmi. Pánové vcházeli do kostela později, až ve 3. písni před kázáním, poté, co na nádvoří při vzájemných debatách vykouřili své doutníky. Svou pozornost věnovali jen kázání, všechno jiné v bohoslužbě bylo pro ně nepodstatným. I v jednom sboru naší církve asi před 100 lety padl návrh, aby pánové během bohoslužby mohli v kostele kouřit a ponechat si na hlavě své klobouky, což naštěstí přijato nebylo.

Dnes se nám to zdá úsměvné, ale i v dnešní době jsou různé návrhy a názory, které vnášejí do sborů napětí, kdy někteří chtějí zůstat u klasických písní s doprovodem varhan, jiní upřednostňují písně nové s doprovodem hudebních skupin nebo po vzoru evangelikálních církví omezují, resp. úplně vytěsňují liturgii. Výsledkem je značná různorodost ve formě bohoslužeb v naší církvi mezi jednotlivými sbory. Někteří lidé v církvi se ptají, zda by k tomu Synod neměl zaujmout nějaké jednotící stanovisko. Začínáme si klást otázky: Jaké jsou ústřední body evangelické luterské bohoslužby? Jak vnímal bohoslužbu náš reformátor Martin Luther?

Možná to někoho překvapí, když se dočtete, že Luther žádné velké novoty do bohoslužby kromě důrazu na kázání nevnesl. Ponechal téměř celý liturgický pořádek od introitu až po Áronovo požehnání. Odstranil jen některé nebiblické prvky, hlavně u svátosti Večeře Páně. K podstatnějším změnám patřilo postupné zavádění kázání ve srozumitelném jazyce místo latiny. Stejně tomu bylo s písněmi, z nichž některé sám napsal a k nimž použil lidové nápěvy. Výsledek byl překvapivý, ohromující. Lid se aktivně zapojil do bohoslužby, přestal být pasivním účastníkem dění, kterému před tím nerozuměl. Luther v bohoslužbě vnímal dva vrcholy. Tím prvním bylo zvěstování Božího slova (kázání) o spáse a milosti Ježíše Krista. Druhý vrchol bohoslužby spatřoval ve svátosti Večeře Páně, v níž o Kristu nejen slyšel, ale v důsledku pokání jej vírou přijímal do svého života.

Podstata celé evangelické bohoslužby, jak se vyvíjela od rané církve dodnes, stojí na čtyřech pilířích, které popisují čtyři řecké pojmy:

1. **Leiturgia** (oslava, chvála). V liturgii se jedná především o naše upřímné, věřící srdce, kterým různými prostředky (písně, modlitby, liturgické biblické texty, hudba a další) uctíváme Trojjediného Boha. Součástí liturgie je i kající prosba o Boží milost (Kyrie). K liturgii patří i forma, kterou mohu někoho uctít nebo zneuctít. Pro některé lidi je pohoršením, když v programu bohoslužby vystupují lidé v nevhodném oblečení. Pokud si nedovolíme přijít na svatbu v nevhodném oblečení, abychom neurazili ženicha a nevěstu, o čemž to platí o Božím majestátu. V Jižní Koreji jsem si musel v souladu s knihou Exodus (3) před vstupem do oltáře a na kazatelnu z úcty k Bohu sundat obuv. Všichni účastníci bohoslužby byli slavnostně oblečeni, neboť již tím chtěli oslavit svého Pána.

2. **Martyria** (svědectví). Svědectvím o naší víře je na bohoslužbě společné vyznání víry. Někdy může zaznít i krátké osobní svědectví, které však nesmí vést k oslavě sebe sama, nýbrž k oslavě Boha a jeho milosti. Největší prostor pro svědectví je dán v kázání, které má být kristocentrické, jasné a srozumitelné. Má být především svědectvím o Bohu, o milosti Ježíše Krista, o mocném působení Ducha svatého, o možnosti odpuštění hříchů v důsledku pokání.

3. **Diakonia** (služba). Sloužit druhým na bohoslužbě můžeme společným zpěvem, přímluvnými modlitbami, zapojením se do přípravy i programu bohoslužby, přispěním našich peněz do společné sbírky. Pro někoho je velkou službou už náš úsměv, srdečný pozdrav, naše pozornost, projevený zájem, rozhovor. V diakonii se však primárně nejedná o slova, ale o činy, potvrzující naši víru o skutky lásky, které můžeme v celém následujícím týdnu prokazovat bližním.

4. **Koinonia** (společenství). Láskyplné společenství je vzácným darem, který se ve světě nedá získat za peníze. Vytváření vzájemně se obohacujícího společenství je však nejen darem, výsadou a možností, ale i velkou zodpovědností pro každého účastníka bohoslužby. Svým chováním k druhým se můžeme totiž přičinit jak o konstruktivní budování Boží rodiny, tak i o její destrukci.

Všechny výše zmíněné čtyři prvky bohoslužby můžeme prožívat v rámci sboru v menších skupinkách (dorost, mládež, střední a starší generace apod.), ale nedělní bohoslužba je zvláštní v tom, že je a má být společnou bohoslužbou pro všechny generace. Pokud v ní dokážeme vytvářet a budovat láskyplné, požehnané společenství, bude to svědectví o působení a ovocích Ducha svatého mezi námi, což bude mít velký význam pro vzájemné povzbuzení k následování Ježíše Krista a učednictví. Pokud se objeví napětí a problémy, i to může být příležitost k nápravě, abychom posléze dosahovali stejné cíle. Obvykle totiž až naše selhání a nezdary vedou k sebereflexi a k pokoře, v níž vyznáváme své hříchy, odevzdáváme se do rukou Ježíše Krista a pod mocné působení Ducha svatého, aby on skrze nás konal své dílo. Ne opačně!

Bohoslužba není místem, kde se realizuje člověk, který chce oslnit jiné a dosahovat své vlastní cíle, ať už k tomu má, či nemá kompetence a duchovní obdarování. Zároveň však bohoslužba není místem pro pasivitu a lhostejnost vůči Bohu a bližním, nýbrž je místem, kde dle svého obdarování sloužíme druhým, abychom se společně povzbuzovali k následování Ježíše Krista a učednictví.

*Jan Wacławek
emeritní biskup*

Foto: Joanna Sikora-Kozusznik

Nabożeństwo ewangelickie

- czym jest i jak wygląda?

Nieraz można usłyszeć stwierdzenie, że dla ewangelików nabożeństwo nie jest aż tak istotne, gdyż w Kościele ewangelickim nie ma przykazań kościelnych, a „jedynie” Dekalog, który bardziej przypomina niż nakłada obowiązek święcenia dnia świętego. Nic bardziej mylnego! Wprawdzie w Kościele Ewangelicko-Augsburskim nie ma nakazów kościelnych, jednak nabożeństwo niedzielne stanowi centralny nerw ewangelickiego życia duchowego. To podczas nabożeństwa wciąż na nowo Kościół staje się Kościołem, dochodzi do ponownego ukonstytuowania wspólnoty wierzących jako zboru (ekklesia). Skąd takie przekonanie? W Augsburskim Wyznaniu Wiary (CA 7) czytamy: „Kościół zaś jest zgromadzeniem świętych, w którym wiernie naucza się Ewangelii i należycie udziela sakramentów”. Kościół jest zatem wspólnotą, która zbiera się w konkretnym celu: słuchania Słowa Bożego i przyjmowania sakramentów świętych: Chrztu Świętego i Wieczerzy Pańskiej. Nabożeństwo jest więc w rozumieniu ewangelickim warunkiem koniecznym dla zaistnienia Kościoła. Bez nabożeństwa Kościół pozostaje abstrakcją, platońską ideą lub po prostu budynkiem przez małe „k”.

Jak wygląda nabożeństwo ewangelickie?

Różnorodność chrześcijańskich liturgii, a więc służby Bożej, zdumiewa. W historii chrześcijaństwa nigdy nie było jednakowego sposobu modlitwy. Dzieje Kościoła pokazują złożone procesy, które doprowadziły do ukształtowania się wielu liturgii, rytów, zwyczajów i gestów liturgicznych. Wszystkie one są również częścią nabożeństwa ewangelickiego, ale nie decydują o jego istocie, gdyż – jak stwierdza CA 7: „Nie jest to konieczne, aby wszędzie były jednakowe tradycje albo obrzędy czy ceremonie ustanowione przez ludzi, wedle słów Pawła: ‘Jedna wiara, jeden chrzest, jeden Bóg i Ojciec wszystkich’ (Ef 5,6)”.

I tak też było od czasów Reformacji. Zmiany w budowie i przebiegu nabożeństwa ewangelickiego, które proponował Luter, nie były nagłe, nie były – może z wyjątkiem wprowadzenia języka ojczystego – radykalne i nie obowiązywały innych zborów. Historia Reformacji zna wiele porządków kościelnych, które regulowały przebieg ewangelickiego nabożeństwa. Zmieniały się one w miarę upływu czasu, jednak w nich wszystkich pozostały elementy, które do dziś można

określić jako typowo ewangelickie, mimo że obecne są także w innych tradycjach kościelnych, afirmujących reformacyjne dziedzictwo.

Nabożeństwo ewangelickie jest różnorodne – może mieć postać cichego, minimalistycznie uregulowanego czasu modlitwy, w surowo urządzonym kościele, ale ewangelickie nabożeństwo może być również podniosłą liturgią na wzór starokościelnej liturgii mszalnej z kolorowymi strojami liturgicznymi, nakryciami ołtarzowymi, kadzidłem i innymi akcesoriami liturgicznymi kojarzonymi bardziej z prawosławiem, rzymskim katolicyzmem czy może anglikanizmem niż tzw. klasycznym nabożeństwem ewangelickim. Nabożeństwem ewangelickim będzie również liturgia spędzona przy szpitalnym łóżku z przystąpieniem do Sakramentu Ołtarza czy też nabożeństwo młodzieżowe, na polanie lub w lesie, poprowadzone w sposób mało sformalizowany. Wszystkie te nabożeństwa będą ewangelickie – bez względu na formę – jeśli w ich centrum będzie zwiastowanie Słowa Bożego poprzez czytania Pisma Świętego i kazanie.

To Słowo Boże jest sercem ewangelickiego nabożeństwa i manifestuje się nie tylko w głoszeniu (kazanie), ale też w sakramentach, które w rozumieniu ewangelickim są widzialnym Słowem Bożym.

Charakterystyczną cechą tradycyjnych nabożeństw ewangelickich (choć rozumienie słowa tradycyjne zależy od perspektywy) jest połączenie zwiastowania Słowa Bożego zarówno w jego wymiarze kaznodziejskim, jak i sakramentalnym. Liturgie Kościołów ewangelickich podkreślają prymat Słowa Bożego, ale z drugiej nie rezygnują ze zmysłowości i obrazu, piękna dźwięku i ciszy, symfonii różnych form, które nie mogą jednak przysłonić, a tym bardziej przytłoczyć celu, w jakim zbor się gromadzi. Tym celem jest przeżywanie wspólnoty z Chrystusem oraz siostrami i braćmi w wierze.

Różne formy ewangelickich nabożeństw nie wykluczają ani nie podkopują jedności wiary, ale ją wyrażają. Nie każdy potrafi odnaleźć się w nabożeństwie ze współczesną muzyką religijną w alternatywnej oprawie, podobnie jak nie każdego uszczęśliwiają uroczyste liturgie nasycone symboliką i tekstami starych modlitw. Różnorodność form w Kościele odzwierciedla różne potrzeby duchowe, a także uniwersalny charakter Kościoła, który w różnych kontekstach życiowych, kulturowych i społecznych odnajduje właściwe sobie sposoby oddawaniu Bogu chwały. Nie dzieje się to bez prowadzenia

Ducha Świętego, gdyż to właśnie Duch Święty „... całe chrześcijaństwo na ziemi powołuje, zgromadza, oświeca, poświęca i w prawdziwej, jedynej wierze w Jezusa Chrystusa utrzymuje” (Mały Katechizm, komentarz do Trzeciego Artykułu Wyznania Wiary).

W Kościele Ewangelicko-Augsburskim porządek nabożeństwa zawarty jest w agendzie, jednak nie oznacza to, że nabożeństwo w każdej parafii luterńskiej wygląda tak samo ze względu na uwarunkowania lokalne i regionalne. Obok pełnych nabożeństw ze spowiedzią i Komunią Świętą w wielu parafiach odbywają się w niedzielę również nabożeństwa Słowa Bożego. Ponadto możliwe są różne formy liturgiczne w Kościele – oprócz wymienionych już nabożeństw z Wieczszą Pańską i Słowa Bożego, odbywają się tygodniowe nabożeństwa adwentowe i pasyjne, nabożeństwa chrzcielne, ślubne, pogrzebowe, a także inne nabożeństwa okolicznościowe przewidziane w kalendarzu liturgicznym. Możliwe są także nabożeństwa przeznaczone na określone pory dnia (jutrznia, modlitwa południowa, nieszpory i kompleta), a także liturgie z zastosowaniem litanii.

W niektórych parafiach nabożeństwa mają bardziej uroczysty charakter, a w niektórych – głównie ze względu na wielkość i posiadane możliwości techniczne – są kameralne.

Jak się zachować, gdy wchodzi się do kościoła ewangelickiego?

Swobodnie i godnie. Można tuż przy wejściu do kościoła pochylić głowę i cicho zmówić modlitwę lub uczynić to w ławce. Nie przykłada się przy wejściu do kościoła, ponieważ w Kościele Ewangelicko-Augsburskim jest inne rozumienie Sakramentu Ołtarza niż w Kościele rzymskokatolickim czy innych Kościołach chrześcijańskich, wyznających nieustanną obecność Chrystusa w Eucharystii (tabernakulum, wystawiona monstrancja).

Czy to znaczy, że w kościołach ewangelickich w ogóle się nie klęczy?

Nikt nikomu nie może zabronić osobistego przeżywania spotkania z Bogiem – czy to na stojąco, czy w pozycji klęczącej, czy też siedzącej. Każda z nich ma swoją liturgiczną wymowę. Uklęknąć można w dowolnym czasie podczas liturgii, choć nie jest to ani zakazane, ani nakazane. W Polsce w pozycji klęczącej przyjmuje się zazwyczaj Sakrament Ciała i Krwi Pańskiej, choć nie jest to nakaz, a tradycja, wyrażająca cześć i uwielbienie dla

Pana Jezusa, z którym realnie spotykamy się w tym sakramencie. W niektórych parafiach klęczy się również podczas zmagowania modlitwy spowiedniej i Modlitwy Pańskiej.

Czy przy wejściu do kościoła jest „woda święcona”?

Nie. Są jednak (głównie w Skandynawii czy w USA) parafie luterńskie, które taką praktykę stosują.

Czy ewangelicy czynią znak krzyża?

Tak. Już w Małym Katechizmie ks. dra Marcina Lutra czytamy: „Rano, wstawszy z łóżka, przeżegnaj się znakiem krzyża świętego i powiedz: W imię Ojca i Syna i Ducha Świętego! Amen”. Znak krzyża czyniony jest również kilkakrotnie podczas liturgii nabożeństwa niedzielnego zarówno przez duchownego, jak i zbór np. po apostolskim życzeniu pokoju wypowiedzianym po kazaniu, przy rozgrzeszeniu (absolucji), po przyjęciu sakramentu Ciała i Krwi Pańskiej i na koniec nabożeństwa po błogosławieństwie Aarownym. Luteranie w Polsce mają dwa sposoby czynienia znaku krzyża – tradycyjny poprzez przeżegnanie się tzw. dużym krzyżem, a także poprzez trzykrotne uczynienie znaku krzyża na czole, ustach i sercu, co jest szczególnie praktykowane na Śląsku Cieszyńskim. Warto jednak podkreślić, że czynienie znaku krzyża jest dobrowolną praktyką i nie może być nakazane lub w inny sposób narzucane. Podobnie nie może być zakazane.

Dlaczego w jednych parafiach ksiądz podczas nabożeństwa stoi tyłem do ludzi, a w innych przodem?

Wiele kościołów ewangelickich to stare budynki sakralne, w których ołtarz przysunięty jest pod ścianę. W nowo budowanych kościołach ołtarz zazwyczaj wysunięty jest do przodu. Zasadniczo w większości parafii ewangelickich zachowuje się starą tradycję liturgiczną

polegającą na tym, że modlitwy wypowiedziane są przodem do ołtarza. Nie chodzi o to, że na ołtarzu znajduje się coś szczególnie tajemniczego, ale o symbolikę związaną z modlitwą: zwrócenie zboru w jednym kierunku, ku jednemu Bogu. Uwaga zboru nie powinna koncentrować się na celebrowaniu, gdyż nie on stoi w centrum nabożeństwa, a na krzyżu Jezusa Chrystusa. Kościół zawsze musi się wpatrywać w krzyż, a zbór zwrócony w kierunku krzyża podczas modlitwy symbolicznie to wyraża. Istnieją parafie ewangelickie, w których zastosowano inną interpretację liturgiczną i duchowny stoi za ołtarzem.

Jeśli należę do innego Kościoła, to czy mogę przystąpić do Komunii w Kościele Ewangelicko-Augsburskim?

Wszyscy ochrzczeni, którzy odczuwają pragnienie spotkania z Jezusem Chrystusem w sakramencie Eucharystii są bez wyjątku zaproszeni do Stołu Pańskiego.

Czy w kościołach ewangelickich śpiewa się te same pieśni, co w kościołach rzymskokatolickich?

Wiele pieśni w obecnym Śpiewniku Ewangelickim pochodzi z Niemiec i bazuje na luterńskich chorałach komponowanych m.in. przez Jana Sebastiana Bacha. Dużą część stanowią również pieśni polskie, ale są także pieśni pochodzące z Czech, Skandynawii, krajów anglosaskich i afrykańskich oraz innych. W Śpiewniku Ewangelickim znajdują się nie tylko pieśni ewangelickie, ale również te, które pochodzą z Kościoła anglikańskiego czy rzymskokatolickiego, a także innych Kościołów i wspólnot eklezjalnych. Podobnie w śpiewnikach Kościołów innych wyznań można znaleźć sporo pieśni ewangelickich, choć często ich pochodzenie nie jest zaznaczone.

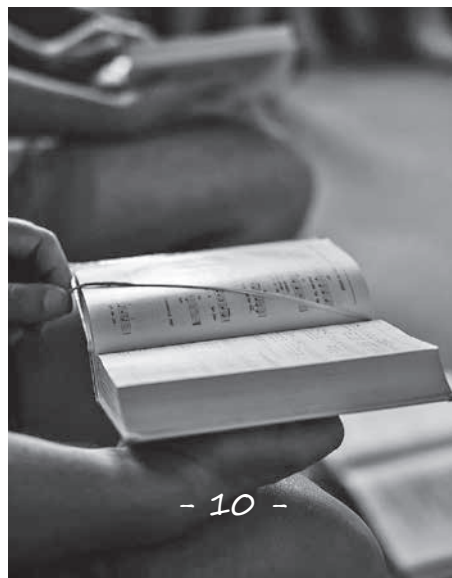
Jak należy się zachowywać podczas nabożeństwa ewangelickiego?

Przede wszystkim swobodnie. Nie należy się stresować niezajomością liturgii czy pieśni. Po nabożeństwie można zadać pytanie księdzu pastelowi lub komuś z wiernych, który w razie potrzeby skontaktuje pytającego z osobą bardziej kompetentną.

Jak się zachować po zakończeniu liturgii?

Zazwyczaj nabożeństwo kończy się postludium organowym. Można się pomodlić i wyjść z kościoła, żegnając się (lub też nie) z pastorem.

Źródło: ewangelicy.pl

Význam hudby pro modlitbu a uctívání Boha

Tři klíčová slova: hudba, modlitba a uctívání. Všechna tři k sobě neodmyslitelně patří a v Bibli se vzájemně doplňují a prolínají. Nejsou to tři samostatné šuplíky, ale spíše jeden akord, v němž se tóny stávají prostředky ke chvále.

Když dnes přemýšlíme o těchto třech slovech, často se nám jako první vybaví večer chval ve sboru nebo určitý styl hudby (worship). To je naprosto v pořádku a má to svoje místo.

Avšak Bible nám tato tři klíčová slova představuje v dalších a zcela neočekávaných kontextech. Boží slovo, hudbu, modlitbu a uctívání spojuje se slovem vězení. A to nás překvapuje. Nenapadlo by nás to.

Ale vzpomeňte na apoštola Pavla, který se se svým spolupracovníkem Silasem ocitl ve vězení ve Filipech. Byli tam, protože Pán Bůh zázrakem uvolnil mladou otrokyni ze zajetí věštického ducha a zámožní lidé tím přišli o snadný zdroj příjmů. Apoštolové byli zbičováni a vsazeni do tzv. „vnitřního žaláře“, tedy do nejhlubší, nejtmavší a nejspínavější části vězení bez oken.

A právě tam, kde je svět uvrhl do nejtemnější beznaděje, nám Bible ukazuje na tyto dva muže, kteří se stali nejlepšími „chváliči“ v celé Bibli. *Kolem půlnoci se Pavel a Silas modlili a zpěvem oslavovali Boha; ostatní vězňové je poslouchali. (Sk 16,25)* Nebyla to jen nějaká kratochvíle, aby jim rychleji utekl čas. Bylo to vyznání víry uprostřed naprosté temnoty.

Hudba, modlitba a uctívání tedy patří především těm **těžkým dnům**. Když takové přijdou do vašich životů, vzpomeňte si na dva věrné muže ve vězení. Zkuste najít někoho, s kým byste mohli zpívat, modlit se a uctívat Pána Boha v situacích, kterým vůbec nerozumíte. Proto jsme tady jako církev, aby ti, kdo procházejí těžkým obdobím, měli vedle sebe zpěváka, hudebníka, modlitebníka a člověka, který i uprostřed trápení má důvod chválit Boha za jeho věrnost a milost.

Avšak hudba, modlitba a uctívání patří také těm **krásným dnům**. Zdá se nám to samozřejmé? Nemělo by. Vždyť jsou to

právě ty krásné a šťastné dny, ve kterých nejvíce zapomínáme na Boží dobrotu, a požehnání bereme více jako samozřejmost než Boží dar.

Kniha Žalmů nás učí modlitbě v krásných chvílích života. Samotné slovo „žalm“ původně označovalo píseň zpívanou za doprovodu strunného nástroje. Celá kniha Žalmů je tedy důkazem, že hudba slouží jako nosič modlitby a uctívání.

Král David to právě takto prožíval a v mnohých životních situacích spojoval hudbu a zpěv s modlitbou a uctíváním: *Jako kadidlo ať míří má modlitba k tobě, pozdvížení mých rukou jak večerní oběť. (Ž 141,2)* Boží dobrotu vyznává těmito slovy: *Jak nesmírná je tvoje dobroti-vost, kterou jsi uchoval těm, kdo se tě bojí. (Ž 31,20)* Král David se naučil vidět za každým dobrem svého života Pána Boha, a proto mu tolikrát děkoval a chválil jej.

Ano, je třeba se tomu učit, samo se to nedostaví. Ale umíte si pak představit tu změnu? Například dojedete na dovolenou k moři, vystoupíte z auta a první,

co vás napadne, není: „Konečně odpočinek, nikdo na mě nemluve, jdu na pláž a za deset dní se vrátím ☺“, ale spíše „Pane, ty jsi tak dobrý, že mohu odpočívat, chválím tě za krásná místa tohoto světa, který jsi stvořil, chválím tě a děkuji!“ Až když svážete dobro svého života s dobrotou Boží, jdete odpočívat. Je v tom obrovský potenciál pro život, který se nestává nikdy nudným a fádním, protože se stále dokážeme podívat Boží dobrotě a milosrdenství.

Hudba, modlitba a uctívání patří našim těžkým i krásným dnům. Ale také těm úplně **obyčejným dnům**. A těch je v životě nejvíce! Právě v této všednosti, kdy se střídá ráno a večer, práce a povinnosti, hrozí, že naše srdce znečistliví nejvíce. Že přestaneme vnímat Boží přítomnost, protože se zdánlivě „nic zvláštního neděje“.

Ale právě tady se hudba spojená s modlitbou stává tím nejvěrnějším průvodcem života. Nemusí to být vždy hlasitý zpěv a pozdvížená ruce. Může to být melodie, kterou si broukáte cestou do práce, nebo píseň chvály, která vám zní v myslí, zatímco skládáte prádlo či sedíte u počítače. Apoštol Pavel nám připomíná, ať „s vděčností v srdci oslavujeme Boha žalmy, chválami a zpěvem“ (*Ko 3,16*). Každý všední i sváteční den.

Když vpustíme hudbu, modlitbu a uctívání do našich všedních dnů, stane se něco úžasného: z rutiny se stane oslava. Z obyčejné chvíle vzácnost. Najednou si uvědomíme, že Bůh je s námi u mytí nádobí stejně tak, jako byl s Pavlem ve vězení nebo s Davidem na královském trůnu.

Nenechávejme si tedy hudbu, modlitbu a uctívání jen do našich „speciálních šuplíků“ na neděli nebo na večery chval. Jsou to dary pro každé počasí našeho života.

Jsou to klíče, které odemykají pouta beznaděje v dobách zlých. Jsou to štíty vděčnosti, které brání pyšce v dobách dobrých. A jsou to lampy, které prosvěcují šedou mlhu všednosti.

Traduje se historka, která ukazuje na sílu hudby a písní z dob reformace Martina Luthera. Když katoličtí odpůrci reformace viděli, jak rychle se šíří evangelium, posílali zvědy, aby zjistili, do jaké míry jsou lidé *infikováni* učením Martina Luthera. Když se jeden z nich vrátil, aby podal zprávu, řekl prý toto: „Vše je ztraceno, všichni už zpívají.“

Kež by to řekli také o nás! Vše je ztraceno. Pro svět je nezískáme, oni už zpívají k Boží chvále!

Jiří Chodura
senior

Zacumuj w bezpiecznej przystani

Tak już w życiu człowieka jest, że w pewnym momencie wyfruwa z domowego gniazdka i zaczyna żyć samodzielnie. Dość często przychodzi ta chwila, kiedy młody człowiek zaczyna studiować i musi wyjechać dalej od domu. Spotkałam takich, którzy w tym momencie zerwali więzy rodzinne i już nie chcieli się nawet kontaktować z rodzicami. Zawsze ciążyła tam jakaś bolączka i choć nie znałam szczegółów z obu stron, wiedziałam, że powrót do normalnych relacji będzie nader trudny, o ile nie niemożliwy. Większość moich kolegów i znajomych jednak powracała do domu chętnie, bo tam zawsze można było odpocząć, wyzalić się, zaczerpnąć nowych sił, odwagi, o sprawach materialnych nawet nie wspominam. Jak lata biegną, człowiek powraca do domu, by dodać odwagi rodzicom, załatwić jakieś sprawy. Przychodzi czas, kiedy zmienia się bieg spraw, ale zawsze zostaje tam uczucie domowego ciepła, miłości i chęci bycia razem. Co człowiek wyniesie z domu, to niesie w całym swoim życiu. To zostaje w jego pamięci i za tym tęskni.

Będąc poza domem ludzie szukają, przynajmniej ja tak miałam, też miejsca spotkań ludzi wierzących, niedzielnego nabożeństwa. Sprawdziłam chyba wszystkie możliwości, ale żadna z nich nie dała mi tego, czego aktualnie nie miałam. Nabożeństwa różniły się bardziej albo mniej, mocno różniła się spowiedź i Wieczerza Pańska. Czułam nacisk na inne „prawdy”. Najbardziej rozżalona i dotknięta czułam się świadectwem młodego chłopaka, chyba trzynastoletniego. Dukał to swoje obowiązkowe świadectwo, bo inaczej nie mógł stać się członkiem Kościoła. Było jasne, że nauczył się na pamięć tekstu przygotowanego widocznie razem z rodzicami, ale tak naprawdę nie bardzo wiedział, o czym mówi. Zapamiętałam jednak część tego świadectwa: „Moi rodzice byli ewangelikami, ale dopiero tutaj mogli uwierzyć. Ja mam szczęście, bo wyrastam w tej wspólnotcie”. Tak więc na mnie patrzają? Jak na owcę, którą trzeba zagnać do właściwego stada? Nie pa-

miętałam dokładnie, ale to był chyba ostatni raz, kiedy tam poszłam. Czułam wtedy, jak przyjemnie jest wrócić do swojego kościoła i spokojnie, bez nacisku i **sztucznego, wymuszonego** wydawania „świadectwa” w ciszy i spokoju być w kontakcie z Chrystusem. Mijał czas, a ja z przerażeniem zauważałam, że to, przed czym uciekłam do spokojnej, bezpiecznej przystani swojego od urodzenia kościoła, zbliża się i rozbija tę ufność, spokój i pewność, że to jest bezpieczna przystań. Przyszli tacy, którzy ulegali wpływom potrzeby pokazania się, bycia lepszym, bardziej gorliwym, mądrzejszym, a ja znowu miałam

być owcą, którą trzeba zagnać do właściwego stada. Dziś już wiem, że tego uczucia doświadczało i doświadcza obecnie wielu moich znajomych. Nie chcą jednak szukać nowych wrażeń. W rezultacie wyłączają się z życia zboru czy Kościoła albo odchodzą. A najgorsze w tym wszystkim jest, że ich rozumiem.

Czekałam na te niedzielne chwile spokoju i kontemplacji, na kojące duszę organy, na zanurzenie się w śpiewy liturgiczne, na wspólnotę. To wszystko znika, a ja nie bardzo rozumiem, czemu zmieniamy się na inny Kościół i przyjmujemy inne sposoby bycia. Chętnie witam nowe rzeczy, adorację w wykonaniu młodych czy wspólną jako uzupełnienie. Ale czy naprawdę wszystko, co mieliśmy, jest aż tak złe?

Kiedy otrzymałam temat tego przyczynku, wiedziałam, że będzie trudno. Jest trudno, ale szczerze.

A jednak życzę wam i sobie, byśmy mogli zacumować okręty naszego życia w bezpiecznej ewangelickiej przystani.

kir

Foto: Joanna Sikora-Kożusznik

Následuji Krista skrže to, že jej chválím

Hudba je něco, co většinu z nás provází celým našim životem. V dnešní době je nám díky internetu dostupná už téměř na každém kroku. Vždycky mi byla blízká, ale v mém životě nastal okamžik, kdy se pro mě stala jedním z hlavních nástrojů, jak s Bohem trávím svůj čas, jak jej oslavuji a jak můžu čerpat z jeho blízkosti.

Na základní škole jsem si procházela náročnějším obdobím, a přestože jsem vyrůstala ve věřící rodině, můj pohled na Boha se v průběhu mého dospívání

hodně měnil. Ve škole jsem byla brána jako „ta svatá jedničkárka”. O svojí víře jsem otevřeně mluvila, ale myslím, že to, co mezi mnou a Bohem bylo, by se ještě důvěrným vztahem nazvat nedalo. Kvůli šikaně a navazujícím problémům, kterými jsem si procházela, jsem vůči Bohu časem zahořkla. Nechápala jsem, proč se mi dějí věci, které mě tak strašně bolí. Říkala jsem si, že přece ten, který mě tak moc miluje, by tohle nedopustil.

Nicméně mám tu velkou výsadu, že rodiče mě vždy k Bohu vedli, a tak jsem

na svém prvním Xcampu mohla společně s doprovodnou skupinou zpívat pod pódium chvály, které jako by léčily něco tak hluboko zraněného ve mně. Tehdy jsem cítila něco jako Boží volání, pochopila jsem svou hříšnost a mohla se jím nechat proměňovat. Bůh se mi skrze tyto písně ukázal ve své svatosti, lásce a mohla jsem vidět jeho velkou obět a milost. Chvály se pro mě staly prostorem, kdy se cítím Bohu blízko. Byly a jsou mojí modlitbou ve chvílích, kdy nevím, jak se přesně modlit a vylít své srdce.

Jsem Pánu Bohu moc vděčná za to, že mi dal možnost příležitostně sloužit chválami. Díky tomu jsem mohla poznat chvály jako způsob, kterým můžu přirozeně ukazovat druhým na Krista a vydávat o něm svědectví.

Michaela Klus

Foto: Joanna Sikora-Kożusznik

Jak žít evangelium v rodině

Někdy mám pocit, že můj svět je plný dětí a jejich hlasitých emocí. Není divu, jsem učitelka v mateřské škole a zároveň maminka. Můj život je tak pestrý, že snad každý den přináší novou paletu nálad a příběhů. Ve školce se setkávám s dětmi od dvou do šesti let, doma mě čeká patnáctiletá dcera a o víkendu se vrací moje dvě dospělé děti. A právě v tom všem se učím žít evangelium ne nějak okázale, ale prostě v obyčejných věcech: v trpělivosti, přijetí a obyčejné lidské lásce.

Každé ráno ve školce hned poznám, s čím které dítě přichází. Někdo vesele vběhne, těší se na kamarády a hned sahá po oblíbené hračce. Jiný mně s rozzářenými očima ukazuje novou sukýnku nebo tričko. Další se smutně vleče, protože se mu nepodařilo přesvědčit rodiče, aby si ho vyzvedli po obědě, aby se vyhnul té „nejhorší“ části dne, odpolední siestě. Jsou i děti zamlklé, s nějakým trápením nebo ty, které nešťastně pláčou, protože by nejraději zůstaly doma. Takové je naše obyčejné každodenní ráno v mateřské škole.

Když přicházím odpoledne do práce, už to ve třídě žije. Často někdo příběhne s otázkou: „Kdes byla tak dlouho? Budeš nám dneska číst?“ A někdy mě děti jen tak obejmou. V těch chvílích si uvědomuji, že přes všechno shon má tahle práce hluboký smysl. Jsou to malá pohlazení pro duši.

Když přijdu domů, čeká mě úplně jiný svět emocí. Moje patnáctiletá dcera prožívá dospívání naplno: jednou je svět nádherný, radostný a plný smíchu, jindy je všechno špatně a nikdo jí nerozumí, zvláště my rodiče. V takových chvílích bývá ticho za zavřenými dveřmi pokoje. Ale nejhezčí okamžiky přicházejí večer, když slyším: „Mami, můžeš přijít?“ A pak následuje pláč, objetí, omluva... a zase blízkost. A když se pak s manželem jen na sebe podíváme, víme, že je všechno tak, jak má být. Díky Bohu.

O víkendu přijíždí syn a dcera. Mám moc ráda, když si sedneme všichni ke stolu a oni vyprávějí o svých radostech i starostech. Syn bývá často vyčerpaný z pracovního týdne, někdy doslova s kruhy pod očima. Dcera zase občas přijde, obejmeme mě a řekne: „Mamo, potřebujuj se vybecze.“ A já jí dám svou náruč, nechám ji vyplakat a pak je zase lépe. Jindy oba přijdou plní energie, s plány a chutí do života. A přiznávám, někdy ve mně vyvolá úsměv (a občas i vnitřní bouři), když mi začnou radit, jak mám vychovávat jejich mladší sestru: „My jsme si to v jejím věku nemohli dovolit!“ Tak to prostě v rodině chodí. ©

Když se ohlédnu, uvědomuji si, jak velké požehnání je mít kolem sebe tolik dětí: v práci i doma. Je to obrovská radost, ale také velká zodpovědnost. Učím se přijímat každé dítě jako jedinečné Boží stvo-

ření – s jeho náladami, osobnostmi, silnými i slabými stránkami. Modlím se, abych byla dobrou matkou i učitelkou. Abych svým jednáním děti nezraňovala, ale ukazovala jim lásku, trpělivost a bezpečí. Aby ve mně mohly vidět víru ne v tom, co říkám, ale v tom, jak žiji.

Učím se každý den, že žít evangelium znamená víc než o něm mluvit. Znamená to milovat, i když jsem unavená. Odpustit, když se něco nepovede. Umět ustoupit. Nechat děti chybovat a stát při nich. A také věřit, že i když udělám chybu, Bůh ji může proměnit v dobro.

A když večer v tichu přemýšlím o uplynulém dni, cítím vděčnost. Za všechny ty dětské tváře, jejich smích, slzy, nálady i nejistoty. Protože právě v nich se učím, co znamená žít víru – ne slovy, ale životem.

Zuzana Chodurová

Ekumenický týden modliteb

Foto: Mariusz Jaszczurowski

Ve dnech 18. - 25. ledna 2026 se konal *Týden modliteb za jednotu křesťanů*. Modlitby a zamyšlení pro letošní týden připravili věřící Arménské apoštolské církve spolu s bratry a sestrami z dalších místních církví, katolické a evangelických.

Arménská apoštolská církev je jedním z nejstarších křesťanských společenství světa. Byla založena počátkem 4. století, avšak její kořeny sahají až do apoštolského období. Je to spojeno s působením apoštolů Judy Tadeáše a Bartoloměje, kteří v Arménii hlásali evangelium již v 1. století našeho letopočtu. Vzkvétat zde ale křesťanství začalo až pod vedením svatého Řehoře Osvětitelce, oficiálně prvního arménského katolíkose (patriarchy). Roku 301 přijala Arménie jako první země křesťanství za státní náboženství a touto událostí se stala průkopníkem víry dlouho předtím, než křesťanství přijala Římská říše.

Jako duchovní a správní centrum Arménské apoštolské církve slouží mateřské sídlo v Ečmiadzinu nedaleko Jerevanu, kde byly také vypracovány materiály pro letošní týden modliteb. Církev sehrála klíčovou úlohu při vzniku arménské abecedy a rozkvětu arménské literatury i umění, a to hlavně díky překladu Bible do arménštiny. V obdobích cizí nadvlády – pod arabskou, mongolskou, perskou i osmanskou říší – církev působila jako ochránce arménského jazyka, literatury a umění. Z klášterů se stala centra vzdělanosti a kultury, uchovávaly se zde rukopisy a podporovalo se náboženské umění ztělesňující arménskou křesťanskou identitu. Církev zajišťovala kontinuitu a stabilitu v době pronásledování a nucených migrací. Během arménské genocidy v roce 1915 se stala útočištěm pro trpící, poskytovala útěchu a uchovávala naději na lepší budoucnost. Dokonce i pod sovětským ateismem církev tiše,

avšak s odolností přetrvala a reagovala na duchovní a kulturní potřeby arménského lidu. Po rozpadu Sovětského svazu roku 1991 nastala náboženská obroda a Arménská apoštolská církev ve společnosti znovu zaujala ústřední místo. Dnes se aktivně zapojuje do sociálních, vzdělávacích a charitativních iniciativ v oblasti boje s chudobou, zdravotní péče a vzdělávání. Podporuje také arménské komunity v diaspoře, pečuje o jednotu a stará se o to, aby arménské tradice a víra zůstaly mezi Armény po celém světě živé. Současně, v čase výzev, jako je konflikt v Náhorním Karabachu a vysídlení obyvatel z regionu Arkach, církev i nadále slouží Arménům jako zdroj síly a útěchy.

V úterý 20. ledna se v polském Těšíně konaly ekumenické bohoslužby s ústředním heslem: „Světlo ze Světla pro světlo.“ Místem ekumenického setkání, modliteb, písní a společného poslouchání Božího slova byl kostel sv. Trojice, dříve evangelický. Byl založen těšínskou kněžnou Kateřinou Sydonií během epidemie v roce 1585. Na zřízeném hřbitově byla nejprve postavena dřevěná kaple a poté v roce 1594 zděný kostel. V roce 1654 byl kostel odebrán evangelíkům a předán katolíkům. Poslední evangelický pastor musel město opustit, přestože se místní luteráni snažili svůj kostel získat zpět, avšak bezúspěšně.

Úterní bohoslužbě připravené významným polským ekumenistou, prelátem Prof. Józefem Budniakem, předsedal římskokatolický biskup Bielsko-żywiecké diecéze Prof. Roman Pindel. Kázání pronesl biskup evangelicko-augsburské Těšínské diecéze Prof. Adrian Korczago, který kázal na verš dne: „Usilovně hleďte zachovat jednotu Ducha, spojení svazkem pokoje.“ (Ef 4,3) Shromážděné pozdravili mj. emeritní biskup Katovické diecéze evangelicko-augsburské církve Marian Niemiec, emeritní biskup Církve evangelicko-reformované v Polsku Marek Izdebski, který předal i pozdravy od Polské ekumenické rady nebo far. Michał Kuryło z pravoslavné farnosti v Bílsku-Bílé. Bohoslužeb se zúčastnila předsedkyně židovské náboženské obce v Bílsku-Bílé Dorota Wiewióra a starostka Těšína Gabriela Staszekiewicz.

Slavnost obohatil zpěv dvou pěveckých sborů: z těšínské evangelické farnosti a sbor Lutnia z římskokatolické farnosti Máří Magdalény v Těšíně. Nechyběl společný zpěv koled, který rozezněl naplněný kostel.

red

Nabożeństwo ekumeniczne

Cieszyn, kościół Św. Trójcy, 20. 1. 2026

Światowy Indeks Prześladowań

W 78 krajach około 388 milionów chrześcijan jest poddanych prześladowaniom i dyskryminacji z powodu wiary w Chrystusa. W 50 krajach Światowego Indeksu Prześladowań poziom prześladowań jest wysoki lub ekstremalnie wysoki. Dotyka on około 315 milionów chrześcijan z 740 milionów chrześcijan zamieszkujących kraje ŚIP.

Każdego roku Open Doors określa intensywność prześladowań w pięciu obszarach życia. W związku z rejestrowanymi aktami przemocy wobec chrześcijan, dla każdego kraju obliczany jest indeks, który umożliwia umiejscowienie kraju w rankingu.

Syria i Bliski Wschód

Sytuacja chrześcijan w Syrii (6. miejsce w ŚIP 2026) dramatycznie się pogorszyła. Od momentu obalenia reżimu Asada w 2024 r. w wielu miejscach doszło do ponownego wybuchu przemocy wymierzonej w chrześcijan. W bieżącym okresie badawczym zginęło co najmniej 27 osób. Ten dramatyczny rozwój sytuacji znajduje również odzwierciedlenie w niezwykle gwałtownym wzroście wyniku Syrii do historycznego maksimum. Exodus chrześcijan spowodowany obawami o ich bezpieczeństwo dotyka również inne kraje Bliskiego Wschodu: oprócz Syrii dotyczy to szczególnie Iraku, ale tak-

że Zachodniego Brzegu i Jordanii – nie wspominając o Strefie Gazy, gdzie pozostało zaledwie około 500 chrześcijan.

Wzrost przemocy, chrześcijanie pozbawieni ochrony

Chrześcijanie w Afryce Subsaharyjskiej nadal spotykają się z ekstremalną przemocą. Państwowe siły bezpieczeństwa i słabe rządy zazwyczaj nie zapewniają im żadnej, choćby minimalnej ochrony przed atakami i prześladowaniami. Czternaście krajów regionu, liczących łącznie 721 mln mieszkańców, znajduje się obecnie na liście Światowego Indeksu Prześladowań. Wśród nich są trzy, w których poziom przemocy wobec chrześcijan przewyższa poziom we wszystkich pozostałych krajach razem wziętych: Sudan (4), Nigeria (7) i Mali (15). Pięć z 14 krajów doświadczyło w ciągu ostatnich pięciu lat zamachu stanu. Dwa zawiesiły swoje konstytucje: Niger (26) i Burkina Faso (16). Konflikty zbrojne szaleją w Sudanie (4), Demokratycznej Republice Konga (29), Somalii (2), Republice Środkowoafrykańskiej (22) i Mozambiku (39). Chrześcijanie nieustannie znajdują się pomiędzy dwoma walczącymi stronami i są bezradni wobec przemocy.

Załamanie się, a nawet upadek władzy państwowej doprowadził do sytuacji, w której przestępczość i przemoc dźwigać często idą ze sobą w parze. Ucisk

ze strony islamu, a także przestępczość zorganizowana i korupcja są często głównymi przyczynami prześladowań chrześcijan.

Życie w izolacji

Oprócz oczywistych form prześladowań, Światowy Indeks Prześladowań 2026 wskazuje również na bardziej subtelne zmiany: Kościół, który jest izolowany nie tyle poprzez przemoc, ile poprzez presję w innych dziedzinach życia. Na przykład władze w Algierii (20) po zamknięciu wszystkich Kościołów protestanckich zaczęły wywierać presję na wspólnoty również w zakresie ich działalności internetowej, aby zdusić wszelkie przejawy życia chrześcijańskiego. W grudniu 2024 r. zamknięto chrześcijańską grupę liczącą ponad 50 000 obserwujących na Facebooku. Przerwano także inne działania. Według Open Doors ponad 75% algierskich chrześcijan utraciło kontakt z Kościołem. Podobnie, choć z mniejszą intensywnością, dzieje się w Mauretanii (21) i Tunezji (31).

Chrześcijanie są również coraz bardziej izolowani w Chinach (17). Pogarszająca się sytuacja znajduje odzwierciedlenie w najwyższym w historii wyniku Chin, tj. 79 pkt. Decydującym czynnikiem nie jest tu przemoc, lecz stale rosnąca presja ze strony państwa wyrażająca się w coraz to nowszych i surowszych przepisach i zakazach.

Open Doors

Březen 2026

Máte rádi *Legu*? Z barevných kostiček můžeme postavit domeček, auto, hrad nebo celé město. Záleží jen na naší fantazii. Nebo raději stavíte podle plánu? Některé kostičky jsou velké, jiné maličké. A těch barev! Některé jsou hezky vidět, jiné jsou schované uvnitř stavby. Ale všechny kostičky jsou důležité. Kdybychom některý dílek vynechali, stavba by se mohla rozpadnout nebo by nebyla úplná.

Představte si, že jsme jako ty lego kostičky. Každý z nás je trochu jiný. Někdo je rychlý, někdo hodně mluví, někdo rád pomáhá, někdo je tichý a hodný. Někdo umí pěkně malovat, jiného baví fotbal a další se třeba stará o pejska. Jiného baví matematika a další má ve škole nejraději přestávky. Ale každý je pro Boha důležitý. Nikdo není zbytečný.

Bůh je jako ten nejlepší stavitel. Ví přesně, kam který dílek patří. Ví, co každý z nás umí a co jednou dokáže. Má pro každého člověka svůj krásný plán, i když ho zatím nevidíme. Někdy se nám může zdát, že nejsme dost dobří nebo že nic neumíme. Ale Bůh ví, že i malý dílek může držet celou stavbu pohromadě.

Když jsme na sebe hodní, pomáháme si, odpouštíme si a máme se rádi, stavíme společně krásný svět jako velkou lego stavbu plnou radosti a lásky. A to je úkol pro velké, ale i pro malé. Pán Ježíš miloval děti, bral si je na klín, žehnal jim.

Bible nám říká:

„Vždyť jsme jeho dílo, stvoření v Kristu Ježíši k dobrým skutkům, které Bůh předem připravil, abychom v nich žili.“ (Ef 2,10)

To znamená, že každý z vás je Boží poklad. Bůh vás má rád přesně takové, jací jste, a raduje se z vás. Tak až si příště budete hrát s legem, vzpomeňte si: **Já jsem důležitý dílek v Boží stavbě. A ty taky.**

*Z lega stavím domeček,
malý dílek, velký kousek.
Každý jiný, přesto spolu,
drží pevně celou školu.
Bůh – stavitel, ten nejlepší,
ví, kam patří dílek nejmenší.
I já mám své místo dané,
v jeho lásce nekonečné.
Ježíš nás má všechny rád,
učí lásku, učí dát.
V Božích rukou místo mám,
nejsem sám, když lásku dám.*

A ještě jedna otázka na konec: **V čem myslíš, že můžeš být dnes dobrým „dílkem“? Komu můžeš pomoci, koho můžeš potěšit nebo komu můžeš udělat radost?**

Milý Bože, děkujeme ti, že nás máš rád a že každý z nás je pro tebe důležitý. Děkujeme, že jsi nás stvořil a že máš pro každého z nás dobrý plán. Pomoz nám být dobrými „dílkami“ ve tvém světě: pomáhat druhým, být laskaví a dělat radost. Amen.

Hana Martýnková

1 ne	Ř 5,1-11	Ž 38
2 po	Ga 6,11-18	J 11,1-16
3 út	Jb 2,1-10	J 11,17-31
4 st	J 16,29-33	J 11,32-45
5 čt	1J 1,8 - 2,2	J 11,46-57
6 pá	Žd 9,11-15	J 12,1-11
7 so	Ga 2,16-21	J 12,12-19
8 ne	L 9,57-62	Ž 57
9 po	L 14,25-35	J 12,20-26
10 út	Jb 7,11-21	J 12,27-36
11 st	Mt 19,16-26	J 12,37-50
12 čt	1Te 2,13-20	J 13,1-11
13 pá	Mk 9,38-47	J 13,12-20
14 so	Mt 16,24-28	J 13,21-30
15 ne	Iz 66,10-14	Ž 84
16 po	J 6,26-29	J 13,31-38
17 út	Jb 9,14-35	J 14,1-14
18 st	J 6,30-36	J 14,15-26
19 čt	2K 4,11-18	J 14,27-31
20 pá	J 16,16-23	J 15,1-8
21 so	Pís 2,8-13	J 15,9-17
22 ne	Žd 13,12-14	Ž 43
23 po	J 1,29-34	J 15,8 - 16,4
24 út	Jb 19,21-27	J 16,5-15
25 st	Pl 3,1-20	J 16,16-24
26 čt	Jr 15,15-21	J 16,25-33
27 pá	Žd 10,1-18	J 17,1-11
28 so	Zj 14,1-5	J 17,12-26
29 ne	Mk 14,1-9	Fp 2,6-11
30 po	Mt 26,6-13	J 18,1-11
31 út	Jb 38,1-11	J 18,12-27

Březen 2026

„Ježíšovi vstoupily do očí slzy.“ (J 11,35)

Jedenáctá kapitola evangelia sv. Jana vypráví o nemoci, smrti a vzkříšení Lazara, bratra Marie a Marty. Krátké heslo měsíce března mluví o tom, jak Pán Ježíš reagoval na zprávu o smrti svého přítele.

Pán Ježíš Kristus byl během svého života na zemi pravým Bohem i pravým člověkem. Evangelia nás o tom přesvědčují. Vykonal mnoho zázraků, které by nikdo jiný vykonat nemohl. Nasýtil několika chleby velké zástupy hladových, uzdravil nevléčitelně nemocné, dokonce několika mrtvým vrátil život.

Je třeba také připomenout, že měl stejné tělo, jaké máme my. Trpěl hladem a žízní, po únavném dni si potřeboval odpočinout. Prožíval radost i smutek, hněval se, když lidé kolem něho dělali něco zlého. Plakal nad Jeruzalémem, protože věděl, že město postihne trest za jeho hříchy.

Heslo měsíce nám říká, že Pán Ježíš plakal, když šel ke hrobu Lazara. Bylo mu líto, že odešel jeho dobrý přítel. Další verše jedenácté kapitoly evangelia sv. Jana nám říkají, že Pán Ježíš Kristus vzkřísil Lazara z mrtvých a vrátil ho jeho sestrám i všem přátelům.

Evangelia nám připomínají, že Pán Ježíš vzkřísil z mrtvých kromě Lazara také mládence z Naim a dvanáctiletou dceru Jaira. Nikdo jiný neměl takovou moc, aby mohl vykonat tyto zázraky.

Tak jako tehdy reagoval Pán Ježíš na zprávu o smrti Lazara, reaguje i dnes na naši situaci. Když prožíváme těžkosti a utrpení, rmoutí se s námi a pokud jej poprosíme o pomoc, rád nám pomůže. Když prožíváme radost, raduje se s námi. V žádném případě mu nejsme lhostejní, ale chce nás vést a pomáhat nám správně reagovat na aktuální situaci.

Buďme vděční za to, že máme takového Průvodce a Pomocníka, že nikdy nejsme sami v problémech a těžkostech života. Oslavujme z celého srdce našeho Pána Ježíše Krista za to, že je s námi a pomáhá nám, ale především za to, že za nás zemřel na kříži a vstal z mrtvých. Tím nás vysvobodil z otroctví hříchu a smrti a nabízí nám smysluplný život zde na zemi a po tělesné smrti věčný život s ním v jeho nebeském království. To jsou důvody k trvalé vděčnosti a oslavě našeho Spasitele.

szl

The CHOSEN | kim
A COME AND SEE COLLABORATION

The CHOSEN
Clubs

The CHOSEN Net

setkání vedoucích a zájemců
The Chosen Clubs z celé ČR

7.3.2026 v Českém Těšíně, 9:00–17:00

14.3.2026 v Praze, 9:30–17:30

Ulov si své místo včas a registruj se:

registrace Český Těšín

registrace Praha

cena: 400 Kč

Více informací a program najdeš na kam.cz/thechosen

MÍSTEK, Hlavní třída 111/112
Modrý salonek

KNIHOVNA F≈M

Večery
... nejen o knihách

ÚTERÝ 10|2|2026
17:30

účinkují Pavel BUCHTA, Jana KLEČKOVÁ, Olga SZYMANSKÁ

ŠLECHTIC ČESKÉHO
DUCHA

**FRANTIŠEK
PALACKÝ**

150. výročí úmrtí

Historik, spisovatel, politik, organizátor kulturního a vědeckého života českého národního obrození, zakladatel moderního dějepiscetví. Rodák z Hodslavic, autor krásných básní, opěvující ryzí českost.

Kompozice života, díla, básní – doplněno filmovou ukázkou.

Vstupné dobrovolné
Rezervace míst na tel: 558 113 496

FRÝDEK≈MÍSTEK
příspěvková organizace města

www.knihovna.fm.cz

@knihovna.fm

knihovna.fm

Celocírkevní modlitební setkání

Třinec, 11. 1. 2026

Konference pro pracovníky s dětmi

Komorní Lhotka, 17. 1. 2026

